

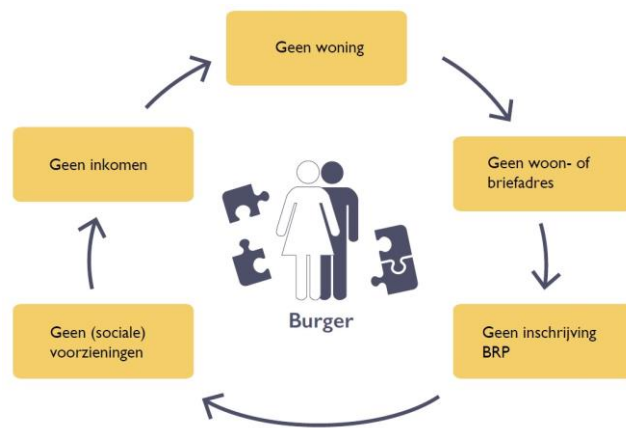
FACTSHEET

Praktische informatie en tips voor professionals in Utrecht over het ondersteunen van mensen met problemen rondom hun adres (dakloos/ verblijf in netwerk/ marginaal wonen) of zorgverzekering.

Het gaat zowel om ondersteuning aan (jong-)volwassenen en gezinnen. De factsheet geeft antwoord op vragen als: waar kan iemand terecht die geen woon- of briefadres heeft? Hoe sluit je een zorgverzekering af als iemand geen adres heeft of een achterstand in betaling? Hoe werkt de kostendelersnorm en bestaan er uitzonderingen? Hoe vraag je een briefadres aan? We willen hiermee bijdragen aan het voorkomen dat iemand in een vicieuze cirkel (zie figuur 1) terecht komt, of om iemand te helpen eruit te komen. Achtereenvolgens komt aan bod:

(1) ondersteuning op maat (2) ondersteuning bij adres, en tot slot (3) ondersteuning bij zorgverzekering.

Deze factsheet is opgesteld door de gemeente Utrecht, afdelingen Maatschappelijke Ontwikkeling, Volksgezondheid, Werk en Inkomen (WenI) en Burgerzaken. Heeft u vragen over deze factsheet? Stel ze via meedoennaarvermogen@utrecht.nl.

Figuur 1: vicieuze cirkel

1. Ondersteuning op maat

Wat is er aan de hand?

Iemand zonder vaste woon- of verblijfplaats, heeft vaak te maken met meerdere problemen. Contact maken met de betreffende persoon is dan vaak al een eerste stap. Je moet iemands vertrouwen winnen voordat hij of zij bereid zal zijn om hulp te accepteren. Vervolgens is het van belang om erachter te komen wat er bij iemand speelt. Vraag dus goed door, zodat je iemand naar de juiste informatie en/of begeleiding kan verwijzen. Twijfel je? Overleg dan met een andere professional die meer gespecialiseerd is in dat onderwerp. In deze factsheet staan diverse organisaties genoemd die zich hiermee bezighouden.

In Utrecht zijn de [Buurteams](#) de eerst aangewezen plek voor inwoners om hulp te vragen bij praktische problemen, zorg en ondersteuning. Sinds januari 2017 kent Utrecht daarnaast het [Stadsteam Herstel](#). Dit is een samenwerkingsverband tussen verschillende partijen die zich bezighouden met mensen die te maken hebben met (dreigende) dakloosheid in Utrecht. Hoewel het in de praktijk soms nog zoeken is welke organisatie iemand het beste kan helpen, is voorlopig de volgende set basisafspraken gemaakt:

- Iemand die woont of duurzaam logeert in een wijk wordt ondersteund door de buurtteams;
- Iemand zonder woonadres die steeds ergens anders logeert op verschillende plekken (ook buiten een wijk), wordt geholpen door het Stadsteam Herstel;
- Indien iemand geen woonadres heeft, dan vindt overleg plaats tussen buurtteam en Stadsteam Herstel wie de begeleiding op zich neemt. Daarbij staat centraal wat het beste is voor de persoon in kwestie.
- Buurtteam en Stadsteam Herstel zijn onderling beschikbaar voor informatie, bemiddeling en advies.

Gezinnen

Ten behoeve van dakloosheid bij gezinnen is een uitgebreide “werkwijze bij dreigende dakloosheid gemaakt”, bestaande uit een beslisschema en een toelichting hierop. Deze is in samenwerking met de Buurteams Jeugd en Gezin, de Tussenvoorziening, Moviera en Stadsteam Herstel gemaakt. En op te vragen bij buurtteam jeugd en gezin of bij Stadsteam herstel.

Jongvolwassenen

Voor de begeleiding van dak- en thuisloze jongvolwassenen tussen 18 en 26 jaar heeft de regio Utrecht een aparte organisatie, namelijk: [Back-Up](#). Zij begeleiden ook bij problemen met adres en/of zorgverzekering.

Meer informatie

Op de websites van de [Armoedecoalitie](#) en de [U-wijzer](#) staat veel tips en informatie over voorzieningen en regelingen waarvoor mensen met een laag inkomen in aanmerking kunnen komen. Ook kan het [team Informatie en Advies \(U-centraal\)](#) adviseren en de weg wijzen.

Citydealoverleg

In het geval je te maken hebt met een complexe situatie waarvoor al van alles is geprobeerd, kan het wekelijkse [citydealoverleg](#) van de gemeente Utrecht (met diverse organisaties en afdelingen van de gemeente aan tafel) een uitkomst bieden. Je kunt hier als professional een casus inbrengen waarbij je bent vastgelopen in het systeem en het reguliere proces bij WenI, afstemming met je contactpersoon WenI of de maatwerktelefoon WenI geen oplossing biedt. Wil je overleggen of een casus geschikt is voor het citydealoverleg? Mail [Sandra Perton](#) voor Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen, [Ingrid Horstik](#) voor Buurtteam Sociaal, [Maarten van Vliet](#) voor Buurtteam Jeugd en Gezin. Zij kunnen met je meedenken of het citydealoverleg inderdaad de passende route is. Aanmelden voor het overleg kan door een ingevuld format (weten de contactpersonen meer over) te sturen aan citydeal@utrecht.nl. Ben je nieuwsgierig naar het citydealoverleg en de gedachte hierachter? We organiseren regelmatig workshops voor professionals, mail hiervoor naar citydeal@utrecht.nl.

2. Ondersteuning bij adres

In de Basisregistratie Personen (BRP, voorheen GBA) wordt onderscheid gemaakt tussen een woonadres en een briefadres. Een woonadres is het adres waar iemand feitelijk woont (de meest wenselijke situatie). Een briefadres is een adres waarop iemand zich tijdelijk kan inschrijven zonder dat men als bewoner gezien wordt. Let op: een briefadres is alleen mogelijk als een woonadres ontbreekt!

Aanvragen van een briefadres

Vanaf 18 jaar kan iemand zich inschrijven bij [Woningnet](#) om de kans op het vinden van passende huisvesting te vergroten. Hoewel het belangrijk is dat iemand zo snel mogelijk een passende woonplek vindt, kan een tijdelijk briefadres in sommige situaties gewenst zijn. Iemand kan zich dan bij afdeling Burgerzaken tijdelijk laten inschrijven bij (A) een particulier of bij (B) een instantie.

A. Briefadres bij particulier

In het geval dat iemand staat ingeschreven op een briefadres bij een particulier, betekent dit dat die persoon daar niet woont, maar toestemming heeft van de bewoner van het adres om er ingeschreven te staan. Op [deze webpagina](#) van de afdeling Burgerzaken van de gemeente Utrecht staat informatie over het aanvragen van een briefadres bij een particulier.

B. Briefadres bij instantie

Een andere mogelijkheid is dat iemand zich inschrijft bij een instantie. Dit kan in Utrecht momenteel op verschillende plekken, zoals bij de gemeentelijke afdeling Werk & Inkomen (alleen in combinatie met een bijstandsuitkering) en het Stadsteam Herstel. De postuitgifte van het Stadsteam Herstel is vanaf 3 april verplaatst naar de 2^e verdieping in het Stadskantoor. Voor een nieuw briefadres kan men terecht bij het Stadsteam Herstel. Er loopt ook een verbetertraject briefadressen. Hierover volgt later meer informatie.

Problemen rondom in- en uitschrijven op een adres

Er zijn mensen die wel ergens wonen, maar zich daar niet kunnen inschrijven. De meest voorkomende redenen hiervoor zijn:

A. Men denkt dat het financieel nadelig is (kostendelersnorm en toeslagen)

Het is een misverstand dat de hoofdbewoner er altijd financieel op achteruit gaat als hij iemand in laat schrijven op zijn adres (i.v.m. vermindering van toeslagen en de kostendelersnorm). Advies is om vooraf een berekening te maken en te zorgen dat de inwoner die bij de hoofdbewoners inwoont, financieel voldoende bijdraagt. In ieder geval tenminste het bedrag dat de hoofdbewoner misloopt door de kostendelersnorm of vermindering van toeslagen. Op de [website van de Belastingdienst](#) kun je een proefberekening toeslagen maken.

Zodra een inwonend kind **21 jaar** is en hij/zij geen betaald werk of opleiding heeft, dan heeft hij of zij mogelijk recht op een bijstandsuitkering. Een bijstandsuitkering aanvragen kan via www.utrecht.nl/bijstand. In dat geval kan de kostendelersnorm gaan gelden. Dit kan een reden zijn waarom iemand zich niet (meer) mag inschrijven op het adres van de hoofdbewoner, omdat dit de bijstandsuitkering van de hoofdbewoner kan verlagen. Er zijn echter diverse **uitzonderingen** wanneer de kostendelersnorm niet geldt, zie hiervoor: www.utrecht.nl/kostendelersnorm. Bijvoorbeeld bij het volgen van een opleiding, studiefinanciering of in het geval van een kamerhuurder.

LET OP! Iemands situatie kan complex zijn, dus bij twijfel: vraag goed door of overleg met een medewerker van Werk en Inkomen (WenI), ook over de mogelijkheden voor uitzonderingen. Algemene nummer is 030 - 286 52 11. Het team dak- en thuislozen is te bereiken via 030-2865882. Ook kun je direct contact zoeken met Yolande de Heer, tel. 06-51324347.

B. Angst voor deurwaarders

Angst voor deurwaarders kan ook een reden zijn voor een hoofdbewoner om iemand niet in te willen schrijven op zijn adres. Mensen zonder eigen adres die willen inwonen bij de hoofdbewoner, hebben namelijk relatief vaak schulden en met schulden komen deurwaarders. Echter: juridisch gezien kan een deurwaarder de schulden van de persoon met briefadres niet op de hoofdbewoner verhalen!

Bij inwonen kan een inwoon- of kamerhuurovereenkomst hierin helpend zijn, omdat hierin wordt vastgelegd wat de inwoner inbrengt en wat dus 'eigendom' is van inwoner/huurder. Dit document is op te vragen het team dak- en thuislozen (WenI), tel. 030-2865882, of via het [Stadsteam Herstel](#).

3. Ondersteuning bij zorgverzekering

Een meerderjarige (18 jaar) die rechtmatig in Nederland verblijft, woont of werkt, is wettelijk verplicht om een basisverzekering af te sluiten. Op www.zorgverzekeringslijn.nl staat praktische informatie over de verzekeringsplicht, premieplicht en de gevolgen van het niet betalen van de zorgpremie. Twijfel je over een casus? De Zorgverzekeringslijn is bereikbaar via 0800 6464644, adviseert ook (op individueel niveau) bij het oplossen van zorgverzekeringsschulden en het afsluiten van een zorgverzekering.

Collectieve verzekering

Gemeente Utrecht heeft een collectieve aanvullende verzekering voor mensen met een laag inkomen, de U-polis. Meer informatie over het aanmelden hiervoor vind je via deze [link](#). Het voordeel van het pakket Utrecht-Top is dat het eigen risico volledig is afgekocht, zodat mensen niet voor onverwachtse kosten kunnen komen te staan.

Herstel van periode onverzekerd zijn

Het is mogelijk om iemand, die onverzekerd is geweest doordat hij niet ingeschreven stond in de BRP, alsnog te verzekeren. Dit kan handig zijn als iemand zorg kreeg in de periode dat hij onverzekerd was. Deze zorg kan dan alsnog vergoed worden. Dit kan alleen bij de verzekeraar die de verzekering heeft beëindigd wegens het ontbreken van een inschrijving in de BRP. En het is alleen mogelijk als de onverzekerde, ondanks dat diegene geen inschrijfadres had, nog wel in Nederland was. Deze mogelijkheid bestaat alleen wanneer dit vóór aanmelding bij de desbetreffende zorgverzekeraar wordt geregeld. Het is geen verplichting (bij Wlz-verklaring wel) van de zorgverzekeraar om hieraan mee te werken, maar in de

praktijk doen ze dit meestal wel. Als er geen herstel plaatsvindt, moet de cliënt zelf betalen voor de eventueel gemaakte medische kosten.

LET OP! Het is dus belangrijk om, voorafgaande aan de aanmelding bij een nieuwe zorgverzekeraar, iemands situatie goed in kaart te brengen. De Zorgverzekeringslijn kan op individueel niveau meedenken over de beste aanpak.

Wanbetalers en onverzekerden

Er bestaan twee type regelingen: de Regeling wanbetalers en Regelingen onverzekerden.

A. Regeling wanbetalers

De Regeling wanbetalers maakt onderdeel uit van de Zorgverzekeringswet (Zvw) en is bedoeld om het aantal wanbetalers in Nederland terug te dringen. Door deze regeling blijft iemand met een premieschuld toch verzekerd voor zorg uit de basisverzekering. Aanvullende verzekeringen worden beëindigd. Zorgverzekeraars melden verzekerden pas aan bij het CAK voor deze regeling als zij hun zorgpremie zes maanden niet betalen. Verzekerden die bij het CAK zijn aangemeld, betalen een hogere premie (de bestuursrechtelijke premie). De zorgverzekeraar kan iemand ook weer afmelden voor die regeling. Zie voor meer informatie:

<https://www.hetcak.nl/regelingen/wanbetalers>

LET OP! Sinds 1 juli 2016 kan een verzekerde die bij het CAK is aangemeld ook zélf een betalingsregeling treffen met de zorgverzekeraar waardoor hij niet meer onder de wanbetalersregeling valt. Ook hiervoor kun je overleggen met de Zorgverzekeringslijn.

B. Regelingen onverzekerden

Als iemand nog niet is verzekerd, maar deze persoon wel medisch noodzakelijke zorg nodig heeft (zowel somatisch als psychisch), mag deze zorg hem niet onthouden worden. Er zijn twee landelijke regelingen waarmee zorgverleners de zorg vergoed kunnen krijgen:

– Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden
Per 1 maart 2017 is de subsidieregeling onverzekerdenzorg gestart, bedoeld voor zorgaanbieders die medisch noodzakelijke zorg verlenen aan een onverzekerde. Zij kunnen deze zorg melden aan het CAK en de zorg vergoed krijgen. Meer informatie is te vinden op de website CAK. Deze regeling is alleen bedoeld voor verzekeringsplichtigen (wat betekent: verplicht om een Nederlandse zorgverzekering af te sluiten). Nederlanders zijn verzekeringsplichtig, maar ook anderen die in Nederland werken, zoals expats en seizoenarbeiders uit het Oost-Europa. Als mensen uit het buitenland geen werk hebben in Nederland, zijn ze vaak niet meer verzekeringsplichtig, en geldt de subsidieregeling in principe niet.

LET OP! Naast melding bij het CAK voor de subsidie wordt deze ook doorgezet naar de GGD GHOR, die de melding doorstuurt naar de gemeente waar iemand vermoedelijk verblijft. In de stad Utrecht komen deze meldingen terecht bij het Stadsteam Herstel. Het stadsteam kijkt dan waarom iemand onverzekerd is en of er ondersteuning gewenst is, bijvoorbeeld een briefadres.

– B. Regeling onverzekerbare vreemdelingen

Voor zorg aan vreemdelingen zonder verblijfsvergunning bestaat de Regeling Onverzekerbare vreemdelingen. De geleverde zorg kan (gedeeltelijk) gedeclareerd worden bij het CAK. Zie voor meer informatie deze website van het CAK. Voor deze mensen geldt bovendien dat er in Utrecht een ziekenhuis en een apotheek gecontracteerd zijn door het CAK. Voor Utrecht zijn dat momenteel het Antoniusziekenhuis en apotheek Buijs. Voor elke receptregel (een omschrijving van de hoeveelheid van een bepaald geneesmiddel) vraagt de apotheek een eigen bijdrage van vijf euro. Als iemand dit niet kan betalen dan kan men naar stichting STIL.

Heeft u nog vragen over deze factsheet? Stel ze via meedoennaarvermogen@utrecht.nl.